

**KGORO YA THUTO YA GAUTENG
DITLHAHLOBO TŠA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEME LA TLALELETŠO
MAEMO A A PHAGAMEGO
(Lephephe la Pele)**

**NAKO: diiri tše 2
MEPUTSO: 80**

POSSIBLE ANSWERS OCT / NOV 2006

**KAROLO YA A
TEKATLHAOLOGANYO**

POTŠIŠO 1

Setsopolwana 1

1.1	Mogafi o be a sa hlokomele bana le mosadi, a iphile basadi ka kua ntle.	(1)
1.2	O lemogile gore Mogafi o a lwala.	(1)
1.3	O ra gore yena le bana ga ba je naa?	(2)
1.4	Ee/Aowa Lebaka la go kwala	(2)
1.5	Mo motho a go ratago / nyakago gona	(1)
1.6	E. Ge motho a go dirile bošula, ga o ipušeletše, la gagwe letšatši le tla tla. (Dikarabo tšeo di nepagetšego tša balekwa di tla amogelwa)	(2)
1.7	Ya gore ge o dira motho yo mongwe se sebe, le wena se ka go hlagela ka moso.	(2)
1.8	Ga a ipshine mmeleng – O a lwala Go tšhaba go phula sekaku – Go tšhaba go bolela nnete	(2) (2)

Setsopolwana 2

1.9	Nelson Mandela le Mangosuthu Buthelezi.	(2)
1.10	Go lwantšha go keka ga bolwetsi bja AIDS.	(2)
1.11	Ba kgonne go fokotša go keka ga AIDS ka dipersente tše masome a mararo.	(2)
1.12	Sir Elton John AIDS Foundation.	(1)
1.13	Go kgoboketša masolo a go hlokomela bana bao ba fetetšwego ke HIV, tšhelete.	(2)
1.14	Dimilione tše šupa tša diranta.	(2)

- 1.15 Aowa HIV / AIDS ke bolwetši bja yo mongwe le yo mongwe, yo mogolo le yo monnyane, mohumi goba modiidi le batho ba mebala ka moka. (3)
- 1.16 Ge ba ile ba tsebagatša maemo a AIDS a bana ba bona. (1)
- 1.17 Ee / Aowa
Lebaka la go kwala la balekwa le tla amogelwa. (3)
- 1.18 Go itlhokomela gore o se fetelwe ke twatši ya HIV.
Dikarabo tše di kwagalago tša balekwa di tla amogelwa (2)

[35]

KAROLO YA B
KAKARETŠO

POTŠIŠO 2

A. Dintlha tše di latelago tše šupa di ka amogelwa.

- MmagoSelina, Raesetša o anega sebeba letšatši ka letšatši.
- O se thuntšhetša ka dihlare gore se se nkge
- E bile mošomo wa dibeke tše pedi
- Ge se omile o bitša Selina
- O mo laela gore a yo bapatša motsoko wa banna ka sona kua Virginia
- O mo laetše go Motsie, foromane ya moepo wa Welkom, gore a mo thuše
- O tla mo hweletša madulo ka lekheišeneng go fihlela a fetša mošomo, a mo leboge a tle gae. (7)

B. Meputso ye meraro e tla abelwa bokgoni bja go akaretša dintlha. (3)

[10]

KAROLO YA C
POPOPOLELO

POTŠIŠO 3

- 3.1 3.1.1 Lebenkele la Ralebadi > Iona (2)
- 3.1 3.1.2 Thabi > yena (2)
- 3.2 3.2.1 Thabi o šomela Ralebadi (2)
- 3.2 3.2.2 Yena o re rekela dimonamonane (2)
- 3.3 3.3.1 Kgauswi le thaba ya Makgabeng > felo (2)
- 3.3 3.3.2 Lebenkeleng la Ralebadi > felo (2)

(12)

POTŠIŠO 4

- 4.1 4.1.1 (a) Gore ba hwetše dijo > modirišogore (1)
 (b) Le hlwa le dutše > modirišotlwaelo (1)
- 4.1.2 Ke a ja gore ke khore
 Re hlwa re ba kitimiša ge ba feta mo.
 (Le tee la ona)
 Dikarabo tša balekwa tše di nepagetšego di tla amogelwa (2)
- 4.2 Le dira selo (2)
- 4.3 4.3.1 Tshwantšhišo (2)
 4.3.2 Ba tšwafa kudu / go fetiša tekano (2)
- 4.4 A go makala. (2)
- (12)**

POTŠIŠO 5

- 5.1 Yola (1)
- 5.2 A. O be a loya (2)
- 5.3 Mosegare (1)
- 5.4 Lehono ka gore manaba a gagwe a tlile o tla ntšha ka ga tšhwene (2)
- (6)**

POTŠIŠO 6

Khubi Manyama o rata mmino. Re tla be re mmogetše ge a opela kua lepatlelong ka Mokibelo. Dipina tša gagwe di kgothatša batho ba bantši. Re tla mo thekga ka go reka didiski tša gagwe. Ka tsela ye o tšwela pele ya ba seopedi sa maemo a godimo. (5)

[35]